

Programación Docente do TFE – Vento Metal

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA	TFE de Vento Metal								
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN						ITINERARIO	Trompa, Trompeta, Trombón e Tuba	
CARÁCTER	D) Traballo fin de estudos						TIPO DE CLASES	Individual	
DEPARTAMENTO	VENTO METAL						XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Enrique Lorenzo Vila	
CURSOS	1.º curso	2.º curso	3.º curso	4.º curso	COORDINADOR/A DA DISCIPLINA			Enrique Lorenzo Vila	
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
ETCS/ CUADRIMESTRE							10	Observacións	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA
	Enrique Lorenzo Vila								
	Javier Viceiro Filgueira								
	Adolfo Caride Rodríguez								
	Jesús Vicente Monzó								
	Juan Carlos Díaz Álvarez								

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Interpretación dun concerto público con elaboración e defensa dun traballo académico que poderá versar sobre diversos aspectos do repertorio elixido, do seu instrumento ou calquera outra temática relacionada coa especialidade e itinerario.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A través da práctica interpretativa do instrumento conséguese integrar e poñer en práctica aspectos musicais e teóricos presentes nos estudos de música superiores, colaborando ao desenvolvemento da capacidade analítica, do coñecemento do repertorio do propio instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T8, T14, T15, T16
XERAIS	X2, X3, X5, X6, X7, X8, X10, X13, X21, X25
ESPECÍFICAS	E11, E12, E13, E14, E15, E16, E18, E110

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS
Demostrar que o alumno que terminou as materias obrigatorias da súa especialidade, é capaz e alcanzou a madurez necesaria para abordar con total autonomía a presentación e interpretación dun programa de concerto en público no que se inclúan obras solistas de estilos e épocas diferentes e adecuadas ao nivel de esixencia que se presupón para o final de carreira dun grao superior. Para elo tómase como referencia as distintas obras programadas ao longo dos catro cursos que compón o grao superior.	TODAS
Incluir e interpretar no concerto, polo menos unha das obras que se relacionan no apartado 8 desta Guía docente: Bibliografía, apartados e documentos.	TODAS
Elaboración dun traballo académico correctamente documentado (modelos de estruturación, búsqueda de información, utilización das oportunas ferramentas, consulta e datación das fontes de información) destinado a fomentar a adquisición de competencias en investigación. A liña de investigación orientativa que mantemos neste Departamento é: Estudio do repertorio, pedagogía, material e intérpretes en Galicia referidos aos instrumentos de vento metal.	TODAS
Defensa do traballo académico públicamente.	TODAS

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	Programa de concerto	
	O alumno presentará unha proposta de programa de concerto no que incluírase unha obra das relacionadas no apartado 8 desta Programación Docente e cunha duración mínima de 50 minutos (o descanso é opcional e non será computable). A aprobación do programa presentado seguirá o procedemento xeral descrito na ORDE de 21 de novembro de 2016, así como o recollido no PROTOCOLO DE TFE vixente do propio conservatorio.	
II	Recital	
	O día asignado para o TFE, o alumno interpretará en público o programa de concerto aprobado. Interpretación consciente a través da comprensión das estruturas musicais e aplicación dos coñecementos musicais e técnicos do instrumento na execución do repertorio solista. Conciencia das normas de comportamento a seguir nos concertos en calidade de intérprete.	

		O alumno elaborará un programa de man do seu concerto, incluíndo aspectos como portada, currículo, repertorio e notas ao programa. Tamén entregará unha copia a cada membro do tribunal das obras a interpretar debidamente encuadernadas e na orde de interpretación.	
III	Proposta de traballo académico	O alumno presentará unha proposta de traballo académico cos seguintes apartados: Título, índice xeral, contido ou xustificación do traballo e cinco palabras clave. A aprobación da proposta presentada seguirá o procedemento xeral descrito na ORDE de 21 de novembro de 2016, así como o recollido no PROTOCOLO DE TFE vixente do propio conservatorio.	
IV	Elaboración do traballo académico (TA)	O traballo académico deberá ter unha extensión mínima de vinte páxinas, en tamaño DIN-A4, con letra arial 12 puntos a dobre espazo, sen contar coas referencias bibliográficas e os títulos. Portada: título, autor, titor, curso académico, especialidade, logo do Conservatorio Resumo / Abstract: en dous idiomas (un deles extranxeiro) Índice Introducción: propósito do traballo, xustificación, pregunta e obxetivos Metodoloxía: realización, materiais e métodos do traballo, tipo de estudo, lugar Resultados: xustificación dos resultados, presentación de resultados Conclusións: interpretación dos resultados Bibliografía: referencias bibliográficas consultadas, citas bibliográficas Anexos As normas de citación que se propón son as de Chicago Deusto e APA (calquera das versións)	
V	Exposición e defensa do TA	A exposición do TA non excederá de 20 minutos, ao remate o tribunal poderá preguntar sobre cuestión do TA, a defensa non excederá dos 10 minutos. Para a exposición, o alumno poderá utilizar os medios técnicos disponibles no conservatorio así como aqueles que considere oportunos para apoiar e reforzar a presentación do TA.	
			Total de sesións por cuatrimestre

5. Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE		1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		OBSERVACIÓNS
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Presenciais	Clases prácticas								0	
	Audicións								2	
	Tutorías								8	
Non presenciais	Traballo persoal								290	
Total de horas cuatrimestrais									300	

6. Descriptores de Planificación

TIPO DE ACTIVIDADE	DESCRIPCIÓN DA METODOLOXÍA
Tutorías	Faranse as tutorías solicitadas polo alumno según dispoñibilidade horaria do titor.
Traballo persoal	Preparación do repertorio e elaboración do traballo académico. Pescuda de información, análise, dicitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demais recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda de novas tecnoloxías Na medida do posible organizarase unha audición complementaria unha semana antes da data de defensa do TFE.
Audicións: recital e exposición e defensa do traballo académico	Presentación en público do repertorio do TFE e exposición e defensa do traballo académico aprobados polo Departamento.

7. Avaliación

ORDINARIA			
CONTÍNUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Traballo académico	Mostrar no traballo académico rigor no estudo científico, histórico, pedagóxico ou artístico. Mostrar coherencia na estruturação do traballo así como unha correcta presentación: Portada, dedicatorias, índice, xustificación, estado da cuestión, obxetivos, metodoloxía, corpo do traballo, conclusións, bibliografía e anexos documentais. Mostrar orixinalidade e interés nas conclusións. Mostrar claridade na exposición e defensa do traballo: estruturação, coherencia e orixinalidade expositiva	20%	TODAS
Recital	Interpretar as obras do programa presentado, mostrando o control técnico do instrumento: dificultade do repertorio, fidelidade ao texto, afinación, control das articulacións, calidade do son, resistencia, claridade nas dinámicas, rigor no ensemble co acompañamento, fidelidade nos tempos e claridade na agónica. Interpretar as obras do programa presentado, mostrando coherencia no estilo interpretativo e en concordancia coa estética das mesmas: aplicación do rubato acorde ao estilo, adecuación da ornamentación, aplicación da respiración como elemento musical no fraseo, aplicación das articulacións axeitadas ao estilo, adaptación das dinámicas a cada estilo, control do vibrato e proxección do son.	80%	TODAS

	Mostrar un comportamento escénico adecuado as características das obras interpretadas e do propio instrumento, así como os dotes artísticos e a capacidade de comunicación musical: presentación, dominio do espazo escénico, comunicación, adaptación dos xestos e movementos á interpretación musical, achega persoal ao enriquecemento da interpretación, concentración, control postural.		
--	---	--	--

* O Traballo fin de estudos só se considerará aprobado no caso de que ámbalas dúas probas sexan avaliadas positivamente, con puntuación igual ou maior a 5,00.

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

8. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

9. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

Segundo a especialidade, a listaxe de obras para o concerto público, das que o alumno polo menos debe incluír algunha no seu programa, son as seguintes:

ESPECIALIDADE DE TROMPA

Glière, Reinhold: Concerto Op. 91 en si b maior para trompa e orquesta
 Strauss, Richard: Concerto nº 2 TrV 283 en mi b maior para trompa e orquesta
 Weber, Carl Maria von: Concertino Op. 45 en mi menor para trompa e orquesta
 Kiel, Clemens August: Concerto Op. 23 en fa maior para trompa e orquesta
 Mozart, Wolfgang Amadeus: Concerto nº 4 en mi b maior Kv. 495 para trompa e orquesta
 Arnold, Malcolm Henry: Concerto nº 2 Op. 58 para trompa e orquesta de cordas

ESPECIALIDADE DE TROMPETA

Tomasi, Henri: Concerto para trompeta e orquesta
 Jolivet, André: Concertino para trompeta e orquesta de cordas e piano
 Haydn, Joseph: Concerto para trompeta e orquesta en mi b maior
 Hummel, Johann N.: Concerto para trompeta e orquesta (mi b maior ou mi maior)
 Böhme, Oskar: Concerto para trompeta e orquesta en fa menor
 Brandt, Vassily: Konzertstück nº 1 para trompeta e piano
 Brandt, Vassily: Konzertstück nº 2 para trompeta e piano
 Desenclos, Alfred: Incantation, thrène et danse

ESPECIALIDADE DE TROMBÓN

Tomasi, Henri: Concerto para trombón e orquesta
 Grondahl, Launy: Concerto para trombón e orquesta
 Martin, Frank: Ballade para trombón e piano
 Castérede, Jacques: Sonatine para trombón e piano
 Williams, Ralph Vaughan: Concerto en fa menor para tuba ou trombón baixo e orquesta
 David, Ferdinand: Concertino Op. 4 para trombón e orquesta (Mib o Sib)
 Schnyder, Daniel: Sonata para trombón e piano
 Lebedev, Alexander: Concerto en un movemento para trombón e piano

ESPECIALIDADE DE TUBA

Williams, Ralph Vaughan: Concerto en fa menor para tuba e orquesta
 Williams, John: Concerto para tuba e orquesta
 Jevtic, Ivan: Concerto para tuba e orquesta
 Strukow, Valery: Concerto para tuba e orquesta
 Cosma, Vladimir: Euphonium concerto
 Cumow, James: Symphonic Variations para bombardino e banda de música
 Ellerby, Martin: Tuba Concerto
 Golland, John: Concerto Op. 46 para tuba e piano

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

ROSEN, Charles: O estilo clásico: Haydn, mozart, Beethoven. Madrid: Alianza Música, 1986

COPLAND, Aaron: Como estudar a música. Madrid: fondo de cultura económica de España, 1994
BENNET, Roy: Una breve historia de música
BOURGUE, D. (Trad. M. Martínez): La trompa. París: International music Diffusion Arpeges, 1993
DESCHAUSSEÉS, Monique: El intérprete y la música. Madrid: Rialp, 1998
ZARZO, V.: La trompa. Madrid: Alianza Música, 1986
CORTOT, Alfred: Curso de interpretación. Buenos Aires: Ricordi, 1934
FARKAS, Philip: El arte de tocar los metales
HARRISON, Sidney: Como apreciar a música. Madrid: Edaf, 1984

10. Observacións

Será aplicable a esta Programación Docente a lexislación vixente así como as normas que a regulan.